

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17 Ιουνίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Ασημίνα Σαντοριναίου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Γεωργία Παπαναγοπούλου και Νικολέτα Ρένεση, Σύμβουλοι, Αικατερίνη Σπηλιοπούλου και Φωτεινή Πούλιου, Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο).

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Επιτροπεύων Πάρεδρος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Ιωάννης Βασιλόπουλος, που αναπληρώνει νόμιμα την κωλύομενη Γενική Επίτροπο της Επικρατείας.

Γραμματέας: Αντωνία Σαρλά, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 4.9.2013 (Α.Β.Δ. ...2013) έφεση και το από 11.6.2020 (Α.Β.Δ. ...2020) δικόγραφο προσθέτων λόγων του ..., κατοίκου ... (οδός ..., ΤΚ ...), ο οποίος δεν παραστάθηκε.

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Σπυριδούλας Θωμοπούλου

κατά α) της ...2012 τροποποιητικής πράξης της 42ης Διεύθυνσης (Τμήμα Γ') της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ) και β) της σιωπηρής απόρριψης από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) του Γ.Λ.Κ. της από ...2013 ένστασης του κατά της ως άνω ...2012 πράξης.

Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), νομίμως εκπροσωπούμενο από τον Διοικητή του, παραστάθηκε δια της ανωτέρω Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Επιτροπεύοντα Πάρεδρο στη Γενική Επιτροπείας της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e:presence.gov.gr, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 2 της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ν. 4700/2020, Α' 127).

**Αφού άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Νικολέτας Ρένεση
Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε σύμφωνα με τον νόμο**

1. Με την υπό κρίση έφεση και το δικόγραφο προσθέτων λόγων ο εκκαλών, πολιτικός συνταξιούχος, πρώην οικονομικός επιθεωρητής, ζητεί την ακύρωση α) της ...2012 πράξης της 42ης Διεύθυνσης (Τμήμα Γ') της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία τροποποιήθηκε η ...2008 αρχική πράξη κανονισμού σύνταξης και αναπροσαρμόσθηκε (μειώθηκε) η σύνταξή του αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης πληρωμής αυτής (...2008), με βάση τις αποδοχές του Προϊσταμένου Διεύθυνσης, αντί εκείνων του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, με βάση τις οποίες είχε αρχικά συνταξιοδοτηθεί, με την αιτιολογία ότι η απόφαση επιλογής και τοποθέτησής του σε θέση Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών ακυρώθηκε με την .../2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και β) της σιωπηρής απόρριψης από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (εφεξής Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) της από ...2013 ένστασής του κατά της ως άνω ...2012 πράξης.

2. Η έφεση αυτή, για την άσκηση της οποίας έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. το ..., Σειράς Α, ειδικό έντυπο γραμμάτιο παραβόλου του Ελληνικού Δημοσίου), απαραδέκτως στρέφεται κατά της ανωτέρω ...2012 τροποποιητικής πράξης, δοθέντος ότι μετά την άσκηση της από ...2013 ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. κατά αυτής, μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη είναι η σιωπηρή απόρριψη από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ) της ανωτέρω ένστασης (βλ. ΕλΣυν Τρίτο Τμ. 1050/2021 σκ 3). Κατά το μέρος, όμως, που αφορά στην σιωπηρή απόρριψη της ασκηθείσας ένστασης η κρινόμενη έφεση είναι παραδεκτή, καθόσον η σχετική ένσταση, το άπρακτο τρίμηνο από την άσκηση της οποίας συμπληρωνόταν στις 7.4.2013, ημέρα Κυριακή και συνεπώς λόγω του εξαιρετέου της ημέρας, τελικώς συμπληρώθηκε στις 8.4.2013, ήταν εκκρεμής κατά τη δημοσίευση (29.4.2013) του ν. 4151/2013, από την επομένη της έναρξης ισχύος του οποίου (30.4.2013) καταργήθηκε η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων. Έχει δε ασκηθεί εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5^α του ν. 4151/2013 και εν γένει νομότυπα και συνεπώς, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την βασιμότητά της, παρά την απουσία του εκκαλούντος, η οποία δεν επηρεάζει την πρόοδο της δίκης, αφού ο ανωτέρω κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα για να παραστεί στη συζήτηση της υπόθεσής του κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στην πρώτη σελίδα της παρούσας (άρθρα 68, 72, 79 και 110 της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

3. Εξάλλου, το από ...2020 δικόγραφο προσθέτων λόγων, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου έξι (6) πλήρεις ημέρες πριν την ορισθείσα πρώτη δικάσιμο (...2020), από την οποία αναβλήθηκε μετά από σχετικό αίτημα του εμφανισθέντος δικηγόρου Ιωάννη Σαμέλη, έχει ασκηθεί εκπροθέσμως, δηλαδή σε χρόνο που απέχει λιγότερο από δεκαπέντε πλήρεις ημέρες από την ημερομηνία της πρώτης δικάσιμου και συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 2 του π.δ 1225/1981, το οποίο εν προκειμένω, ως εκ του χρόνου άσκησης του κρινόμενου δικογράφου, παρίσταται εφαρμοστέο, πρέπει να

απορριφθεί ως απαράδεκτο, εκτιμάται όμως ως υπόμνημα προς συμπλήρωση των συναφών λόγων έφεσης (ΕλΣυν Ολομ. 4933/2013, 272/2019, Εβδ. Τμ. (πρώην Ι Τμ.) 2445/2020, πρώην ΙΙ Τμ. 1819/2021 σκέψη 3).

4. Το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, ορίζει ότι «Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης». Περαιτέρω, ο εκτελεστικός του Συντάγματος ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις (...)» (Α' 274), ορίζει στο Κεφάλαιο Α' αυτού, υπό τον τίτλο «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις», στο άρθρο 1 ότι «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει (...)». Εξάλλου, το άρθρο 50 του π.δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (Α' 8) ορίζει ότι «1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη (...) 5. Οι αποφάσεις της Ολομελείας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτημα που κρίθηκε από το Συμβούλιο».

5. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις προκύπτει ότι η Διοίκηση, συμμορφούμενη προς τις ακυρωτικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, υποχρεούται όχι μόνο να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφισταμένη στο νομικό κόσμο την ακυρωθείσα διοικητική πράξη, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής κατάστασης, η οποία προέκυψε αμέσως ή εμμέσως από την πράξη αυτή, ανακαλώντας ή τροποποιώντας τις εν τω μεταξύ εκδοθείσες πράξεις ή εκδίδοντας νέες με αναδρομική ισχύ, προκειμένου να αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση στην οποία θα βρίσκονταν, εάν εξαρχής δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη ή δεν είχε λάβει χώρα η ακυρωθείσα παράλειψη (ΕλΣυν. 475/2022, ΙΙ Τμ. 323/2020 κ.λπ.). Τα αρμόδια δε συνταξιοδοτικά όργανα, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους για κανονισμό των συντάξεων και το Ελεγκτικό Συνέδριο, στο πλαίσιο εξέτασης ασκηθείσας έφεσης και προκειμένου να αχθεί σε επίλυση ζήτημα που εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητά του, όπως η διαφορά από την απονομή σύνταξης, μπορούν και οφείλουν να εξετάζουν παρεμπιπτόντως το κύρος και τη νομιμότητα των πράξεων της υπηρεσιακής διοίκησης, εφόσον αυτές αποτελούν νόμιμη ουσιαστική προϋπόθεση για την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (ΕλΣυν Τρίτο Τμ. 866, 1994/2022). Στην περίπτωση, ωστόσο, ακύρωσης με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ως μη νόμιμης της πράξης επιλογής δημοσίου υπαλλήλου σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης – η ύπαρξη της οποίας αποτελεί τη βάση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ. 1 και 14 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, για τον

καθορισμό του συντάξιμου μισθού του –δημιουργείται δεδικασμένο ως προς το διοικητικής φύσεως θέμα που κρίθηκε, το οποίο δεσμεύει κάθε Δικαστήριο ή αρχή, υπό την έννοια ότι απαγορεύεται να επανεξετάσουν το θέμα που κρίθηκε σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη των ίδιων διαδίκων. Στη δέσμευση αυτή από το κατά τα ανωτέρω απορρέον δεδικασμένο υπόκειται και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο ερευνώντας παρεμπιπτότως, κατά την άσκηση της συνταξιοδοτικής του δικαιοδοσίας, το κύρος διοικητικής πράξης, που έχει προσβληθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι υποχρεωμένο να δεχθεί την κρίση του Δικαστηρίου αυτού, χωρίς να έχει εξουσία να εκφέρει διαφορετική κρίση (ΕλΣυν πρώην II Τμ. 49/2006, 7474/2015, Τρίτο Τμ 2022/2022 σκ 4), συμμορφούμενο, λόγω και της λειτουργικής συνέχειας της υπαλληλικής με τη συνταξιοδοτική σχέση (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 244/2017, 4324/2014, 1571/2011, II Τμ. 577, 332/2017, απόφ. ΔΕΕ της 26.3.2009, C-559/07 «Επιτροπή κατά Ελλάδος», σκ. 31, 32, 42, 52), προς τον αναδρομικό επαναπροσδιορισμό του ύψους της σύνταξης, με βάση τη (νέα) υπηρεσιακή κατάσταση του συνταξιούχου, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά τη δικαστική ακύρωση της τοποθέτησής του. Άλλωστε, η ανατροπή, ακόμη και μετά την πάροδο μακρού χρόνου, των συνταξιοδοτικών αποτελεσμάτων που είχαν επέλθει από τη διαμόρφωση του συντάξιμου μισθού με βάση διοικητική πράξη που ακυρώθηκε ως παράνομη με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον συνέχεται και αποτελεί αυτόθροη συνέπεια του ακυρωτικού αποτελέσματος των αντίστοιχων αποφάσεών του, δεν γεννά ζητήματα αντίθεσης προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης ή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ή άλλης συνταγματικής τάξης αρχή. Η έλλειψη δε υπαιτιότητας στο πρόσωπο του συνταξιούχου δεν ασκεί έννομη επιρροή κατά τον αναδρομικό επανακανονισμό της σύνταξής του, συνεπεία της ακύρωσης με δικαστική απόφαση της πράξης που αποτέλεσε τη βάση για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού του, ούτε μπορεί να περιορίσει τα αποτελέσματα αυτής της τροποποιητικής συνταξιοδοτικής πράξης και ειδικότερα να μεταβάλει το χρονικό σημείο στο οποίο ανατρέχει η νέα συνταξιοδοτική του κατάσταση (ΕλΣυν Ολ. 1579/2023 σκ. 20, Τρίτο Τμ. 1657/2023 σκ. 6, 2022/2022 σκ. 4, 475/2022, πρώην II Τμ. 7474/2015, 49/2006). Αντιθέτως, η έλλειψη υπαιτιότητας μπορεί, κατ' εφαρμογή των αρχών της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, να ληφθεί υπόψη μόνο στο στάδιο προσβολής της ανάκτησης των αχρεωστήτως ληφθέντων ποσών σύνταξης κατά της σχετικής καταλογιστικής πράξης.

6. Μειοψήφησε η Σύμβουλος Νικολέτα Ρένεση κατά την άποψη της οποίας η δικαστική ακύρωση της πράξης εξέλιξης σε θέση της υπαλληλικής ιεραρχίας, όπως η τοποθέτηση σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, υποχρεώνει τη συνταξιοδοτική διοίκηση, σύμφωνα με τα άρθρα 95 παρ. 5 του Συντάγματος, 50 παρ. 1 του π.δ. 18/1989 και 65 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, να συμμορφωθεί προς το ακυρωτικό αποτέλεσμα της δικαστικής απόφασης, το σχετικό δε δεδικασμένο δεσμεύει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' άρθρα 94 παρ. 1 και 98 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος, κατά την εξέταση ασκηθείσας έφεσης κατά της συνταξιοδοτικής πράξης με την οποία επαναπροσδιορίζεται η συνταξιοδοτική κατάσταση δημοσίου υπαλλήλου κατ' επίκληση της ανωτέρω δικαστικής ακύρωσης. Πλην όμως, το δεδικασμένο αυτό, δεσμεύει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 50 παρ. 5 του π.δ/τος 18/1989, τη συνταξιοδοτική διοίκηση και το Ελεγκτικό Συνέδριο, μόνο ως προς το κριθέν διοικητικής (υπηρεσιακής) φύσης ζήτημα που αφορά στη μεταβολή της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου, χωρίς η δέσμευση αυτή να

εξικνείται μέχρι και τον προσδιορισμό του χρόνου επέλευσης των συνταξιοδοτικών συνεπειών της ακύρωσης αυτής, ως προς τις οποίες εξακολουθεί να υφίσταται πεδίο αυτοτελούς συνταξιοδοτικής κρίσης και πλήρης δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ικανοποιώντας πλήρως τις απαιτήσεις της δίκαιης δίκης, της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των περιουσιακών δικαιωμάτων και της διασφάλισης μίας δίκαιης ισορροπίας από τις επεμβάσεις σε αυτά (Ελ Συν Τρίτο Τμ 472/2022, πρβλ. ΕλΣυν ΙΙ Τμ. 525, 43/2019, 1939, 1176/2018, a contrario ΙΙ Τμ. 323/2020, πρβλ. ΕΔΔΑ της 8.7.2004, Κλιάφα και λοιποί κατά Ελλάδος, παρ. 22 και 23, της 16.7.2002, Dangeville κατά Γαλλίας, παρ. 56). Τούτο διότι η σχετική ακύρωση, που αφορά στη διοικητική διαδικασία υπηρεσιακής εξέλιξης του συνταξιούχου, επισυμβαίνει μετά την αποχώρηση του υπαλλήλου από την ενεργό υπηρεσία και συνεπώς, η συνταξιοδοτική διοίκηση κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 παρ 4 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, υποχρεούται μεν, συμμορφούμενη προς το ακυρωτικό δεδικασμένο και προς αποκατάσταση της τρωθείσας νομιμότητας (βλ. ΕλΣ Ολ 190/2016, ΙΙΙ Τμ. 789/2019, πρβλ. ΣτΕ 1931/2015), να ανακαλέσει την πράξη κανονισμού σύνταξης που εκδόθηκε με βάση μη ισχύοντα πλέον υπηρεσιακά δεδομένα και τούτο αναδρομικά από τον χρόνο εξόδου του συνταξιούχου από την ενεργό υπηρεσία, με βάση τα προσήκοντα (νέα) υπηρεσιακά δεδομένα του συνταξιούχου. Η κατά τα ανωτέρω δε μερική τροποποίηση της συνταξιοδοτικής πράξης συνιστά εν προκειμένω διοικητικό μέτρο που υπαγορεύεται από την απορρέουσα από το κράτος δικαίου αρχή της νομιμότητας, η οποία επιβάλλει την ανάκληση κάθε παράνομης διοικητικής πράξης προς αποκατάσταση της νομιμότητας (βλ. ΕλΣ Ολ 190/2016, ΙΙΙ Τμ. 789/2019, πρβλ. ΣτΕ 1931/2015). Περαιτέρω, όμως, οι έννομες συνέπειες στον συντάξιμο μισθό αυτής της επί τα χείρω νόμιμης τροποποίησης, όπως και η κατ' αρχήν συμβατότητα των συνταξιοδοτικών συνεπειών της μερικής ανάκλησης της αρχικής πράξης απονομής σύνταξης προς τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου και της αναλογικότητας, τελεί υπό την επιφύλαξη του χρονικού σημείου στο οποίο συντελείται η δυσμενής αυτή μεταβολή, συνεκτιμωμένων και των επιπτώσεων που αυτή επιφέρει στην προσωπική και οικονομική κατάσταση του συνταξιούχου, ώστε να διασφαλίζεται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ αφενός του αποκαταστατικού της νομιμότητας σκοπού που επάγεται η ανάκληση της πράξης τοποθέτησης συνεπεία της δικαστικής ακύρωσης της υπηρεσιακής πράξης και των αντανακλαστικών συνταξιοδοτικών μέτρων που την ακολουθούν και αφετέρου των συνταγματικώς προστατευόμενων ατομικών δικαιωμάτων του υπαλλήλου, ο οποίος κατά τον χρόνο ανατροπής της υπηρεσιακής του κατάστασης έχει καταστεί ήδη από ικανού χρόνου συνταξιούχος. Συνεπώς, στις περιπτώσεις αυτές, που η ακυρωθείσα κατ' επίκληση δικαστικής ακύρωσης πράξη υπηρεσιακής εξέλιξης επιδρά στην νομιμότητα ήδη εκδοθείσας και από ικανού χρόνου εφαρμοζόμενης πράξης κανονισμού σύνταξης, επιβάλλοντας την μερική τροποποίησή της, οι αντανακλαστικές συνταξιοδοτικές συνέπειες μείωσης της σύνταξης πρέπει να επέρχονται από τον χρόνο έκδοσης της τροποποιητικής συνταξιοδοτικής πράξης και όχι αναδρομικά από τον χρόνο αποχώρησης του συνταξιούχου από την ενεργό υπηρεσία. Και τούτο προκειμένου, ενόψει των επίσης απορρεουσών από το κράτος δικαίου συνταγματικών αρχών της ασφάλειας δικαίου, της σαφήνειας, της προβλεψιμότητας, της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας, αλλά και των εν τω μεταξύ ήδη διαμορφωθείσών για τον συνταξιούχο πραγματικών συνθηκών, να μην μετακυλύεται δυσανάλογα το βάρος της μη νόμιμης υπηρεσιακής κατάταξης και της

εντεύθεν αχρεώστητης καταβολής των αυξημένων συντάξιμων αποδοχών από τη διοίκηση (υπηρεσιακή και συνταξιοδοτική, αντίστοιχα) στον καλόπιστο συνταξιούχο (βλ. στο πνεύμα αυτό ΕλΣυν Ολ 190/2016, Τρίτο (II) Τμ. 525/2019, 1176/2018, III Τμ. 789/2019, πρβλ. ΣτΕ 2414/2011, 3269/2010, 1501/2008, 3906/2008, 2403/1997 Ολομ). Όπως συνάγεται δε περαιτέρω από τις οικείες διατάξεις του άρθρου 66 παρ. 1 εδ. β' και 5 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, ερμηνευόμενες υπό το φως των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 και 13 της ΕΣΔΑ, οι ισχυρισμοί του συνταξιούχου που αφορούν στην προσβολή των περιουσιακών του δικαιωμάτων λόγω της κατά τα ανωτέρω αναδρομικής και εφεξής ανάκλησης/τροποποίησης της πράξης απονομής σύνταξης επιβάλλεται να εξετάζονται ήδη κατά το στάδιο εκδίκασης της έφεσης κατά της πράξης με την οποία επέρχεται η προαναφερόμενη δυσμενής μεταβολή, στον βαθμό που οι λόγοι αυτοί αφορούν στην αμφισβήτηση της νομιμότητας των συνεπειών της πράξης αυτής, των χρονικών αποτελεσμάτων και της έκτασής τους. Τυχόν δε μετάθεση της εξέτασης των ανωτέρω λόγων στο επιγενόμενο στάδιο της εκδίκασης της νομιμότητας της πράξης καταλογισμού των αχρεωστίως καταβληθέντων ποσών συντάξεων, η οποία πάντως ως νόμιμο έρεισμά της έχει την διαμόρφωση του χρόνου έναρξης καταβολής της σύνταξης που προσδιορίστηκε πρωτογενώς στην τροποποιητική συνταξιοδοτική πράξη, αφενός δεν ευρίσκει έρεισμα στις ως άνω διατάξεις και αφετέρου οδηγεί σε περιορισμό του δικαιώματος δικαστικής προστασίας του εκκαλούντος. Τούτο διότι, ο διάδικος στο στάδιο της έφεσης κατά της ανάκλησης/τροποποίησης της συνταξιοδοτικής πράξης, με την προβολή των σχετικών λόγων, έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει εξ αρχής τις παραδοχές της συνταξιοδοτικής διοίκησης ως προς τον χρόνο έναρξης των αποτελεσμάτων της δυσμενούς για αυτόν πράξης, αποτρέποντας εξαιτίας του διαπλαστικού- ακυρωτικού αποτελέσματος της έφεσης και της εξ αυτού υποχρέωσης συμμόρφωσης της συνταξιοδοτικής διοίκησης, την έκδοση, εν όλω ή εν μέρει, καταλογιστικής σε βάρος του πράξης για την αναζήτηση των ποσών που καταβλήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα αναδρομής της τροποποιητικής συνταξιοδοτικής πράξης [πρβλ. άρθρα 95 παρ. 5 του Συντάγματος και ήδη άρθρα 301, 302, 303, 304 της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άρθρα 1 και 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274), ΕλΣυν Ολ. 887/2016, ΣτΕ 914/2013, 4775/2012, ΕΔΔΑ αποφ. της 28.10.2010 «Βλαστός κατά Ελλάδος», της 21.6.2007 «Γεωργούλης κλπ. κατά Ελλάδος», της 10.5.2007 «Πανταλέων κατά Ελλάδος», της 22.12.2005 «Ιερά Μονή Προφήτου Ηλίου Θήρας κατά Ελλάδος», της 11.12.2003 «Καραχάλιος κατά Ελλάδος», της 21.4.2020 Βασιλόπουλος κατά Ελλάδας και Di.M κατά Ελλάδας, της 4.6.2020 Μιχαλάκης κατά Ελλάδας, της 3.12.2015 Κανταρέλης κατά Ελλάδας, ΕλΣυν II Τμ. 577/2017, 851/2016]. Αντιθέτως, στο μεταγενέστερο στάδιο της δίκης επί του καταλογισμού, ο διάδικος δεν δύναται να προβάλει λόγους αναγόμενους στην ανάκληση/τροποποίηση και την χρονική έκταση των αποτελεσμάτων της, αλλά πρέπει να περιορισθεί στην προβολή λόγων αφορώντων αποκλειστικά στη νομιμότητα του καταλογισμού καθ' εαυτόν, καθώς και στην επίκληση της αρχής της χρηστής διοίκησης, που προϋποθέτει την προβολή ισχυρισμών προσωπικής επιείκειας (πέραν της καλοπιστίας και οικονομική αδυναμία), για την ολική ή μερική άρση του σε βάρος του επιβληθέντος καταλογισμού (πρβλ. ΕλΣυν Ολ 1246/2014, 4324, 1980/2013, 1385/2012, 1680/2009, 2438/2008, 1114/2007, 1453/2006, 1428/2005, I Τμ. 2527/2016, 3710/2014), με αβέβαια

αποτελέσματα σε σχέση με το εύρος της απαλλαγής του (ΕλΣυν Τρίτο (II) Τμ 472/2022 σκ 29). Πλην όμως, η γνώμη αυτή δεν εκράτησε.

7. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την ..2008 πράξη της 42ης Διεύθυνσης (Τμήμα Γ΄) της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κανονίστηκε στον εκκαλούντα σύνταξη, υπό την ιδιότητα αυτού ως Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, ποσού 2.848,47 ευρώ, πληρωτέα από 19.9.2008. Κατόπιν ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως από πρώην συνυποψήφια του εκκαλούντος για τη θέση του Γενικού Διευθυντή, εκδόθηκε η .../2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία ακυρώθηκε η ...2006 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών περί τοποθέτησης του εκκαλούντος σε θέση Προϊσταμένου της ως άνω Γενικής Διεύθυνσης, με την αιτιολογία ότι κατά την διαδικασία της επιλογής δεν τηρήθηκε ο ουσιώδης τύπος συντάξεως πρακτικού προφορικής συνεντεύξεως των υποψηφίων, κατά παράβαση του άρθρου 82 παρ. 7 του τότε ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999, Α΄ 19), καθώς και των αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας, όπως και της ελεύθερης πρόσβασης και σταδιοδρομίας κάθε Έλληνα πολίτη στις δημόσιες θέσεις κατά τον λόγο της προσωπικής του αξίας και ικανότητας (άρθρο 4 παρ. 1 και 4 και άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος), της διαφάνειας (άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος) και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, κατ' άρθρα 20 παρ. 1 και 95 παρ. 1 εδ. α΄ του Συντάγματος. Στο πλαίσιο συμμόρφωσης προς την ανωτέρω απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων επανερχόμενο στην αξιολόγηση των ανωτέρω υποψηφιοτήτων (του εκκαλούντος και της συνυποψηφίας του), με τα ... και .../2010 πρακτικά του, επέλεξε για την επίμαχη θέση του Γενικού Διευθυντή την ανωτέρω συνυποψήφια του εκκαλούντος, η οποία με το2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης τοποθετήθηκε στη θέση αυτή αναδρομικά από ...2006, ημερομηνία έκδοσης της ακυρωθείσας υπουργικής απόφασης. Κατόπιν αυτού, με την ...2012 πράξη της 42ης Διεύθυνσης (Τμήμα Γ΄) της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους τροποποιήθηκε η ως άνω .../2008 πράξη αρχικού κανονισμού της σύνταξης του εκκαλούντος και η σύνταξή του αναπροσαρμόστηκε (μειώθηκε) αναδρομικά από 19.9.2008, ημερομηνία έναρξης καταβολής της στο ποσό των 1.965,39 ευρώ, υπολογιζόμενη, κατ' άρθρο 9 παρ.1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, με βάση τις αποδοχές Προϊσταμένου Διεύθυνσης της Οικονομικής Επιθεώρησης, αντί εκείνων του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης που είχε αρχικά υπολογισθεί. Κατά της πράξης αυτής ο εκκαλών άσκησε την από ...2013 ένσταση του ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία θεωρείται ότι απορρίφθηκε σιωπηρά μετά την άπρακτη πάροδο τριμήνου από την άσκησή της, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97).

8. Ήδη με την κρινόμενη έφεση ο εκκαλών στρέφεται κατά της σιωπηρής απόρριψης της ως άνω ένστασής του προβάλλοντας ότι μη νομίμως η σύνταξή του αναπροσαρμόστηκε αναδρομικά, διότι ο ίδιος άσκησε πραγματικά με βάση την πράξη αρχικής τοποθέτησης τα καθήκοντα Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, ενώ παρακρατήθηκαν από τις αποδοχές του και οι αναλογούσες σε αυτές αυξημένες

ασφαλιστικές εισφορές. Σε κάθε δε περίπτωση, η ακύρωση από το Συμβούλιο της Επικρατείας της 1064952/1260/ΔΠΕ-Α'/17.7.2006 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για την τοποθέτησή του σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, εχώρησε λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας επιλογής προϊσταμένων, δηλαδή από υπαιτιότητα της Διοίκησης και όχι λόγω υπαίτιου πταίσματος του ιδίου. Επιπλέον, κατά τους ισχυρισμούς του, μη νομίμως η αναπροσαρμογή αυτή έλαβε χώρα ενώ εκκρεμεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακύρωσης του ιδίου κατά της νέας, κατόπιν επανάλιψης της διαδικασίας σε συμμόρφωση με τη ΣτΕ 1794/2010, επιλογής και τοποθέτησης ως Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης της συνυποψηφιάς του, δοθέντος ότι τα υπηρεσιακά δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη σε αυτήν θα μεταβληθούν εκ νέου. Τέλος, προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη τροποποιητική πράξη και η εν συνεχεία αναζήτηση των ποσών συντάξεων που του έχουν καταβληθεί με βάση τις αποδοχές Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης της Οικονομικής Επιθεώρησης δυνάμει της αρχικής 33681/2008 πράξης κανονισμού σύνταξης, παραβιάζει την αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και συνιστά κατάχρηση δικαιώματος εκ μέρους της Διοίκησης, διότι τα ποσά αυτά, που ανέρχονται συνολικά στις 40.327,75 ευρώ, καταβλήθηκαν σε αυτόν ανεπιφύλακτα και χωρίς δική του υπαιτιότητα, καθώς επίσης ότι αντίκειται και στην αρχή της χρηστής διοίκησης, καθόσον ο ίδιος εισέπραξε τα ποσά αυτά καλοπίστως και συντρέχει στο πρόσωπό του οικονομική αδυναμία για την επιστροφή τους.

9. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στη σκέψη 5 της παρούσας, το Δικαστήριο κρίνει ομόφωνα ότι νομίμως με την 18973/2012 τροποποιητική πράξη, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9 παρ.1, 65 και 66 παρ.4 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, και 50 του π.δ 18/1989, όπως αυτές ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, μετά την ακύρωση από το Συμβούλιο της Επικρατείας της απόφασης προαγωγής και τοποθέτησης του εκκαλούντος στη θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, η συνταξιοδοτική διοίκηση επαναπροσδιόρισε τη συνταξιοδοτική κατάσταση αυτού, λαμβάνοντας ως βάση για τον υπολογισμό του συντάξιμου μισθού του τις αποδοχές του Προϊσταμένου Διεύθυνσης. Τούτο διότι αφενός μεν η μη νομιμότητα της προαγωγής του εκκαλούντος κρίθηκε με δύναμη δεδικασμένου, το οποίο εμποδίζει τόσο τα συνταξιοδοτικά όργανα όσο και το Ελεγκτικό Συνέδριο να επανεξετάσουν το θέμα αυτό, αφετέρου δε η 1064952/1260/ΔΠΕ-Α' /17.7.2006 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών περί τοποθέτησης του εκκαλούντος στη θέση Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, που αποτέλεσε τη βάση για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού του κατά τον αρχικό κανονισμό της σύνταξής του, ακυρώθηκε με την 1794/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αποτέλεσμα ο εκκαλών να επανέλθει στην υπηρεσιακή κατάσταση που βρισκόταν πριν την τοποθέτησή του στην προαναφερθείσα θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Η τυχόν δε διατήρηση της παράνομης αυτής πράξης και η καταβολή σύνταξης, η οποία αποτελεί ισόβια περιοδική παροχή, υπολογιζόμενη στο αρχικώς καθορισθέν ύψος, θα ισοδυναμούσε με μη νόμιμη διάθεση των πεπερασμένων δημοσίων πόρων, οι οποίοι πρέπει πάντως να διανέμονται με γνώμονα τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος και θα είχε ως συνέπεια τον αδικαιολόγητο πλουτισμό του εκκαλούντος (πρβλ. ΕΔΔΑ απόφ. της 15.9.2009, Moskal κατά Πολωνίας, παρ. 63 και 73, ΕλΣυν πρώην ΙΙΙ Τμ.

789/2019, 1844/2018). Ως εκ τούτου, όσα περί του αντιθέτου προβάλλονται με την έφεση πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

10. Επιπροσθέτως, ο ισχυρισμός του εκκαλούντος περί μη νομιμότητας της προσβαλλόμενης αναπροσαρμογής λόγω της εκκρεμούς αίτησης ακύρωσης που άσκησε ο ίδιος κατά της νέας πράξης τοποθέτησης Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, πέραν του ότι κατά τον χρόνο άσκησης της κρινόμενης έφεσης προβάλλεται προώρως, είναι απορριπτέος και στην ουσία του, δοθέντος ότι με την 3237/2015 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας, η οποία περιλαμβάνεται στα στοιχεία του φακέλου, αίτηση του εκκαλούντος ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας για την ακύρωση της κατά τα ανωτέρω επαναληφθείσας διαδικασίας, απορρίφθηκε ως αβάσιμη.

11. Ομοίως απορριπτέος παρίσταται και ο προβαλλόμενος ισχυρισμός ότι το πραγματικό γεγονός της προσφερθείσας εκ μέρους του εκκαλούντος υπηρεσίας στη θέση του Γενικού Διευθυντή επάγεται συνταξιοδοτικής φύσεως συνέπειες, υποχρεώνοντας τη συνταξιοδοτική διοίκηση να μην ανακαλέσει αναδρομικά την αρχική συνταξιοδοτική πράξη. Τούτο διότι, με την 1794/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εξαφανίσθηκε αναδρομικώς η πράξη τοποθέτησης του εκκαλούντα στη θέση αυτή, η οποία αποτέλεσε τη βάση για την καταβολή αυξημένης σύνταξης Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης και συνεπώς, το νόμιμο έρεισμα έκδοσης της .../25.9.2008 πράξης κανονισμού σύνταξης, κατά το μέρος που αφορά στον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών με τις οποίες αρχικώς συνταξιοδοτήθηκε ο εκκαλών έχει εκλείψει (πρβλ. ΕλΣυν Ι Τμ. 1845/2016). Το δε γεγονός της πραγματικής παροχής υπηρεσιών Γενικού Διευθυντή δεν μπορεί υπό τις ανωτέρω συνθήκες να αναιρέσει την υποχρέωση της συνταξιοδοτικής διοίκησης για ανάκληση/ τροποποίηση της αρχικής πράξης απονομής σύνταξης, η έκδοση της οποίας στηρίζεται πλέον σε μη ισχύοντα υπηρεσιακά δεδομένα.

12. Επίσης πρέπει να απορριφθεί και ο ισχυρισμός του εκκαλούντος περί πλημμέλειας της προσβαλλόμενης αναπροσαρμογής λόγω της παρακράτησης από τις αποδοχές ενεργείας των αναλογουσών στη θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ασφαλιστικών εισφορών, καθόσον η καταβολή αυτή συνιστά εκπλήρωση αυτοτελούς υποχρέωσης του λήπτη των ανωτέρω αποδοχών που δεν συνέχεται με την προσβαλλόμενη τροποποιητική πράξη.

13. Περαιτέρω, κρίνεται, κατά πλειοψηφία, ότι νομίμως με την ανωτέρω τροποποιητική συνταξιοδοτική πράξη η μείωση της σύνταξης του εκκαλούντος ορίστηκε από την ημερομηνία συνταξιοδότησης και έναρξης αρχικής καταβολής της σύνταξής του, καθώς αυτό επιβάλλεται από την υποχρέωση συμμόρφωσης προς το δεδικασμένο της ακυρωτικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο πλαίσιο της οποίας αρχικώς η υπηρεσιακή διοίκηση και εν συνεχεία η συνταξιοδοτική υποχρεούται όχι μόνο να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφισταμένη στο νομικό κόσμο την ακυρωθείσα διοικητική πράξη, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής κατάστασης, η οποία προέκυψε αμέσως ή εμμέσως από την πράξη αυτή, ανακαλώντας ή τροποποιώντας τις σχετικές πράξεις και προσδίδοντας σε αυτές αναδρομική ισχύ από τον χρόνο έναρξης ισχύος τους. Και τούτο, προκειμένου να αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση στην οποία θα βρίσκονταν, εάν εξαρχής δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη ή δεν είχε λάβει χώρα η ακυρωθείσα παράλειψη. Το γεγονός δε ότι η αιτία για την ακύρωση της πράξης αυτής αφορά σε λόγους αναγόμενους στην παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας επιλογής

Προϊσταμένων και ειδικότερα στη μη σύνταξη σχετικού πρακτικού προφορικής συνέντευξης και όχι σε λόγους αναγόμενους σε υπαίτιο πταίσμα του εκκαλούντος, ουδεμία επιρροή ασκεί στην παρούσα δίκη αμφισβήτησης της νομιμότητας της τροποποιητικής συνταξιοδοτικής πράξης, η έκδοση της οποίας συνέχεται άμεσα με το διοικητικής φύσεως ζήτημα που αποτέλεσε το αντικείμενο της δίκης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, της μη νομιμότητας, δηλαδή, της τοποθέτησης του εκκαλούντος ως Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Το ζήτημα δε τούτο στην παρούσα δίκη είναι προέχον, αφού επηρεάζει άμεσα τον συντάξιμο μισθό του εκκαλούντος (βλ. ΕλΣυν Τρίτο Τμ. 2022/2022 σκ. 10).

14. Τέλος, οι λόγοι περί παραβίασης των αρχών α) της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και -καθ'ερμηνεία του σχετικού λόγου περί κατάχρησης δικαιώματος- περί παράβασης της αρχής της αναλογικότητας, διότι τα ποσά συντάξεων που καταβλήθηκαν, με βάση αρχική .../2008 πράξη κανονισμού σύνταξης, του χορηγήθηκαν ανεπιφύλακτα και χωρίς δική του υπαιτιότητα και β) της χρηστής διοίκησης, λόγω της καλόπιστης είσπραξης αυτών από τον ίδιο, καθώς και συνδρομής στο πρόσωπό του οικονομικής αδυναμίας επιστροφής τους, απαραδέκτως προβάλλονται στο πλαίσιο της παρούσας δίκης, δοθέντος ότι οι ανωτέρω αρχές επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη κατά το στάδιο εξέτασης της νομιμότητας του γενόμενου καταλογισμού των επιπλέον συντάξεων που λήφθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την συνταξιοδότηση του εκκαλούντος στις 19.9.2008 μέχρι τον κατά τα ανωτέρω επανακαθορισμό της σύνταξής του και όχι στην παρούσα δίκη, αντικείμενο της οποίας δεν είναι η νομιμότητα της αναδρομικής αναζήτησης των οικείων ποσών, αλλά η νομιμότητα του επανακανονισμού της σύνταξης του εκκαλούντος. Εν πάση περιπτώσει, με την υπό κρίση έφεση δεν προσβάλλεται η ...2013 συναφής πράξη καταλογισμού, κατά της οποίας έχει ασκηθεί η από ...2013 ένσταση ενώπιον του Α΄ Κλιμακίου του Δικαστηρίου (βλ. την .../2016 αναβλητική πράξη του Α΄ Κλιμακίου του Δικαστηρίου), καθώς και έφεση ενώπιον του πρώην Ι Τμήματος του Δικαστηρίου (ΑΒΔ .../2013) από τον εκκαλούντα και η εκδίκαση των οποίων εκκρεμεί.

15. Ωστόσο, κατά την μειοψηφούσα άποψη της Συμβούλου Νικολέτας Ρένεση οι ανωτέρω ισχυρισμοί περί προστατευόμενης εμπιστοσύνης, χρηστής διοίκησης και αναλογικότητας, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στη σκέψη 6 της παρούσας, μπορούν να εξεταστούν στο πλαίσιο της παρούσας δίκης και τούτο προς διασφάλιση της αποτελεσματικής παροχής δικαστικής προστασίας στον εκκαλούντα. Επί των λόγων αυτών συνεπώς, που παραδεκτώς προβάλλονται και λαμβάνοντας υπόψη την φύση της σύνταξης ως περιοδικής παροχής, που συνδέεται με τον βιοπορισμό και την αξιοπρεπή διαβίωση του λαμβάνοντος συνταξιούχου, την καλοπιστία του εκκαλούντος ως προς τις αυξημένες συντάξιμες αποδοχές με βάση τη θέση του Γενικού Διευθυντή, το γεγονός ότι λάμβανε αυτές αδιαλείπτως επί ικανό χρονικό διάστημα, σε συνδυασμό με το χρονικό σημείο κατά το οποίο επήλθε η συγκεκριμένη (δυσμενής) μεταβολή (3 έτη 8 μήνες και 9 ημέρες από τον κανονισμό της αρχικής αυξημένης σύνταξης και την απομάκρυνση από την ενεργό υπηρεσία και σχεδόν 6 έτη από την απόφαση αρχικής τοποθέτησής του στη θέση Γενικού Διευθυντή), καθώς και τις κατά κοινή πείρα ήδη εν τω μεταξύ διαμορφωθείσες για τον εκκαλούντα πραγματικές συνθήκες, η επί τα χείρω αναπροσαρμογή (μείωση) της σύνταξής του και όχι εφεξής, από τον χρόνο έκδοσης της τροποποιητικής/ανακλητικής πράξης, αλλά αναδρομικά από την έναρξη της συνταξιοδότησής του, επαγόμενη τον σε βάρος του καταλογισμό των αντίστοιχων επιπλέον ποσών, επιφέρει ως διοικητικό μέτρο βαρύτατες

συνέπειες στην προσωπική και οικονομική του κατάσταση του εκκαλούντος. Ως εκ τούτου, η κρινόμενη αναπροσαρμογή κατά το μέρος που ενεργεί αναδρομικά, επανακαθορίζοντας μειωτικά από 19.9.2008 τη σύνταξη του εκκαλούντος, αντιβαίνει στα άρθρα 2 παρ.1, 25 παρ. 1 α' και δ', 17 παρ. 1 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, δοθέντος ότι η βλάβη που επέρχεται στον εκκαλούντα κατά το μέρος αυτό, είναι δυσαναλόγως μεγαλύτερη από το όφελος για το δημόσιο συμφέρον από την επιστροφή των αντίστοιχων ποσών. Διαταράσσεται δε η δίκαιη ισορροπία, καθόσον ο εκκαλών, στον βαθμό που καλείται να υποστεί αναδρομικά τις οικονομικές συνέπειες της επί τα χείρω μερικής ανάκλησης – τροποποίησης της συνταξιοδοτικής πράξης, υφίσταται μόνος αυτός ένα δυσανάλογο βάρος από την οφειλόμενη αποκλειστικά στη διοίκηση παράνομη υπηρεσιακή του εξέλιξη. Συνακόλουθα, κατά το μέρος αυτό η διενεργηθείσα τροποποίηση της αρχικής συνταξιοδοτικής πράξης πρέπει, κατά μερική παραδοχή της έφεσης, να μεταρρυθμισθεί και τα οικονομικά αποτελέσματα του (επί τα χείρω) επαναπροσδιορισμού της σύνταξης του εκκαλούντος να οριστεί ότι επέρχονται από τον χρόνο έκδοσης της τροποποιητικής πράξης, ήτοι από 28.5.2012 και εφεξής. Πλην όμως, η γνώμη αυτή δεν εκράτησε.

16. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η κρινόμενη έφεση πρέπει να απορριφθεί και να διαταχθεί η κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 310 παρ. 1 της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ν. 4700/2020-Α'127).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την έφεση. Και

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 29 Φεβρουαρίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΡΕΝΕΣΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΑΡΛΑ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 20 Ιουνίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΑΡΛΑ